

1999 fremsat forslag til ændring af de finske regler om forældelse af bl.a. strafansvar vil strafansvaret for groft seksuelt misbrug af børn først forældes efter 20 år. På denne baggrund foreslås der ikke indført en særlig regel om forældelsesfristens beregning i disse sager.

Efter den *islandske* straffelov regnes forældelsesfristen for strafansvar i sager om seksuelt misbrug af børn tidligst fra den dag, den forurettede er fyldt 14 år. Strafferammen for seksuelt misbrug af børn, hvor der er tale om samleje eller anden kønslig omgængelse med et barn under 14 år, er 12 års fængsel. Forældelsesfristen for sådanne forhold er 15 år.

Der gælder således forskellige regler om forældelse på dette område i de øvrige nordiske lande. Fælles for reglerne er dog, at strafansvaret for seksuelt misbrug af børn - på grund af lange forældelsesfrister eller sent begyndelsestidspunkt for forældelsen - tidligst forældes, når ofret er midt eller sidst i 20'erne.

2.4. Justitsministeriets overvejelser

Børnerådets forslag indebærer, at personer, der som børn har været udsat for seksuelt misbrug af en nærtstående voksen, sikres muligheden for som voksen at reagere over for dette misbrug, uden at forældelsesreglerne udelukker muligheden for strafferetlig forfølgning.

Bedømmelsen af, hvilke regler om forældelse der bør gælde for strafansvar, beror på en afvejning af flere generelle hensyn. Samfundets interesse i at gennemføre strafforfølgning svækkes, når der går længere tid, efter at overtrædelsen blev begået. Ved »gamle« lovertrædelser vil generalpræventive hensyn ikke i almindelighed nødvendiggøre, at sådanne forhold konsekvent forfølges. Der gør sig også nogle praktiske processuelle hensyn gældende. Det er vanskeligt at klarlægge de faktiske omstændigheder i en sag, hvis forholdet er begået for lang tid siden.

Justitsministeriet finder, at der kan anføres væsentlige grunde til støtte for at indføre en særlig regel om forældelse af strafansvar i sager om seksuelt misbrug af børn, jf. nærmere ovenfor pkt. 2.1.

Samtidig må det dog tages i betragtning, at de væsentligste vanskeligheder, som kan forekomme, når retsforfølgning rettes mod forbrydelser, der er begået for lang tid siden, kan være meget betydelige. Det gælder ikke mindst i de tilfælde, hvor der ikke er tekniske beviser - f.eks. i form af lægeerklæringer om skader eller spor af blod mv. - men hvor beviserne i det væsentlige eller udelukkende består af vidneforklaringen fra ofret. Det skal i den forbindelse fremhæves, at en ændring af forældelsesreglerne ikke samti-

dig indebærer en ændring af kravene til bevisernes styrke. Det må derfor forudses, at der ved indførelse af en længere forældelsesfrist i sager om seksuelt misbrug af børn vil være en del sager, der tidligere måtte opgives, fordi strafansvaret var forældet, som alligevel ikke kan gennemføres til domfældelse - medmindre den sigtede tilstår - fordi der ikke foreligger tilstrækkelige beviser.

Justitsministeriet har fundet det rigtigst at udforme forslaget således, at den særlige udvidelse af forældelsesfristen omfatter alle de bestemmelser vedrørende seksuelt misbrug, hvor et barn som offer på grund af et nært forhold eller et på anden måde særligt forhold til misbrugeren *kan* føle sig presset til at hemmeligholde misbruget. Den særlige udvidelse af forældelsesfristen er således ikke begrænset til sager om incest, jf. *straffelovens § 210* om samleje mv. med en slætning i nedstigende linie, broder eller søster (straf: fængsel indtil 6/2 år), og stedbarnsincest mv., jf. *straffelovens § 223, stk. 1*, om samleje med en person under 18 år, der er den skyldiges adoptivbarn, stedbarn eller plejebarn eller er betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse (straf: fængsel indtil 4 år).

Når forslaget ikke er begrænset til sager om overtrædelse af § 210 eller § 223, stk. 1, skyldes det, at der i alle tilfælde, hvor der er tale om en form for seksuelt misbrug af børn, kan være en sådan forbindelse mellem gerningsmand og offer, at barnet af den grund søger at holde forholdet skjult.

Det kan være tilfældet ved overtrædelse af *straffelovens §§ 218-220*, hvor der efter bestemmelseens beskrivelse af gerningsindholdet er en form for afhængighedsforhold mellem gerningsmanden og den forurettede. § 218 angår gerningsmandens udnyttelse af en persons sindssygdom, mentale retardering eller tilstand i øvrigt til at skaffe sig samleje uden for ægteskab med den pågældende (straf: fængsel indtil 4 år). § 219 angår den, der er ansat eller tilsynsførende ved fængsel, forsorgshjem, børne- eller ungdomshjem, hospital for sindslidende, institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller lignende institution, og som har samleje med nogen, der er optaget i institutionen (straf: fængsel indtil 4 år). § 220 vedrører groft misbrug af en persons tjenstlige eller økonomiske afhængighed for derved at skaffe sig samleje uden for ægteskab med den pågældende (straf: fængsel indtil 3 år).

Ved overtrædelse af *straffelovens § 216* om voldtægt (straf: fængsel indtil 6/10 år), § 217 om samleje ved anden ulovlig tvang end vold og trussel om vold (straf: fængsel indtil 4 år), § 222 om samleje med barn under 15 år (straf: fængsel indtil 6/10 år) og § 223,